

DE GERECHTSDEURWAARDER

IN SAMENWERKING MET:

Federale overheidsdienst
Justitie

Boodschapper van slecht nieuws, boeman of zakenvuller? Een gerechtsdeurwaarder krijgt soms lelijke woorden te horen. Onterecht, want een gerechtsdeurwaarder kan veel voor u betekenen.

In deze brochure leest u wat u kan doen wanneer een gerechtsdeurwaarder u contacteert en hoe u hem ook zelf kan aanspreken om problemen te helpen oplossen.

Had u recent contact met een gerechtsdeurwaarder en hebt u daarover vragen, neem dan gerust contact op met de juridische dienst van de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders (op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag, telkens van 9 tot 12u).

Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders

Henri Jasparlaan 93, 1060 Sint-Gillis

T 02 538 00 92

info@nkgb-cnhb.be

www.gerechtsdeurwaarders.be

Voor pers en publicaties kan u terecht bij het
**juridisch maatschappelijk kenniscentrum voor
gerechtsdeurwaarders vzw SAM-TES**

Henri Jasparlaan 93, 1060 Sint-Gillis

T 02 533 98 00

secretariaat@sam-tes.be

www.sam-tes.be

Deze brochure werd opgemaakt door het juridisch maatschappelijk kenniscentrum voor gerechtsdeurwaarders (SAM-TES) in samenwerking met de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders.

De termen "hij", "zij" en "ze" in deze brochure verwijzen zowel naar mannen als naar vrouwen.

1

Een kennismaking met de gerechtsdeurwaarder

Een gerechtsdeurwaarder heeft geen gewoon beroep maar een beschermd beroep. Dat betekent dat de wet bepaalt hoeveel gerechtsdeurwaarders er door de koning kunnen worden benoemd.

Het is geen nine-to-five beroep, want een gerechtsdeurwaarder is zowel openbaar ambtenaar als zelfstandige.

Als openbaar ambtenaar is hij als enige bevoegd om een reeks door de wet vastgelegde taken uit te voeren in de gerechtelijke sfeer. Het bekendste voorbeeld is het betekenen van een akte (zoals bijvoorbeeld een dagvaarding). Omdat de gerechtsdeurwaarder hiervoor tot bij u komt, kan hij u mondeling toelichten wat er in de akte staat en wat dit concreet voor u betekent. Daarnaast zorgt hij ervoor dat gerechtelijke beslissingen worden nageleefd o.a. door het leggen van beslag op (on)roerende goederen.

Als zelfstandige stelt hij zijn professionele kennis ten dienste van elke burger. Voorbeelden zijn onder meer de minnelijke invordering van schulden. Indien iemand schulden heeft bij u, kan u dus beroep doen op een gerechtsdeurwaarder. Hij zal u dan adviseren of het al dan niet de moeite loont om een procedure te starten. Deze procedure verloopt niet via de rechtbank. Als zelfstandige wordt een gerechtsdeurwaarder ook ingeschakeld om toe te zien of wedstrijden of loterijen correct verlopen.

Voor heel veel mensen is een gerechtsdeurwaarder het eerste contact met justitie. Dat menselijk contact is dan ook een troef van het beroep.

DE DIGITALE GERECHTSDEURWAARDER

Sinds juni 2017 kan de gerechtsdeurwaarder, indien hij dit nodig acht, aktes in burgerlijke zaken en strafzaken elektronisch betekenen. Dit betekent dat u voortaan per e-mail juridische documenten kan ontvangen indien u daar toestemming toe geeft. Op deze manier hoeft de gerechtsdeurwaarder niet bij u langs te komen om een akte te betekenen. Meer informatie over de elektronische betekening vindt u op www.sam-tes.be/e-betekening.

NIEUWE PROCEDURE ONBETWISTE GELDSCHULDEN

Voor bedrijven bestaat er sinds 2 juli 2016 een nieuwe B2B-procedure (enkel tussen bedrijven) om schulden, waarover geen betwisting bestaat, snel en goedkoop in te vorderen. Deze procedure laat toe dat een gerechtsdeurwaarder van in het begin wordt ingeschakeld waardoor hij snel kan inschatten wat de kansen van een ondernemer zijn om de vordering betaald te krijgen. Voor de schuldenaar kan een gerechtsdeurwaarder dan weer sneller zijn bemiddelende rol opnemen waardoor zoveel mogelijk invorderingen minnelijk kunnen worden afgerond. Meer informatie over deze procedure vindt u op www.sam-tes.be/CROS.

2

Wat kan een gerechtsdeurwaarder voor u betekenen?

Een gerechtsdeurwaarder zorgt voor rechtszekerheid. Hij waakt erover dat wat de rechter bepaalt, ook wordt nagekomen. Hierin komt zijn **bemiddelende rol** tot uiting.

Stel dat uw huurder zijn huur niet meer betaalt, dan kan u beroep doen op een gerechtsdeurwaarder. Hij zal dan tussenkomen, zodat u alsnog uw geld ontvangt.

Daarnaast kan u een gerechtsdeurwaarder ook inschakelen om bepaalde feiten vast te stellen, bijvoorbeeld om te staven dat de renovatiewerken aan uw huis niet goed werden uitgevoerd.

Een ander gekend voorbeeld is de gerechtsdeurwaarder die toeziet of wedstrijden correct verlopen, denk maar aan een wereldrecordpoging of de trekking van de Nationale Loterij.

In deze **waarnemende rol** noteert hij zijn vaststellingen in een proces-verbaal. Dit is een authentiek document waarin de feiten en gegevens die de gerechtsdeurwaarder zintuiglijk kan waarnemen, staan vermeld. Deze vaststelling kan worden gebruikt als bewijs in het kader van een mogelijke gerechtelijke procedure. Ook een rechter kan een gerechtsdeurwaarder de toelating geven om een vaststelling uit te voeren, bijvoorbeeld om vast te stellen of het om namaakgoederen gaat.

Wanneer een gerechtsdeurwaarder u contacteert luidt de stelregel: reageer onmiddellijk. Hij kan u dan uitleggen waarom hij u wil bereiken. Indien het gaat om een openstaande factuur, controleer dan eerst of het klopt dat u deze nog dient te betalen. Is dat inderdaad zo, maar kan u de verschuldigde som niet in één keer betalen, dan hebt u het recht om een afbetalingsplan voor te stellen. De schuldeiser kan echter weigeren om u een afbetalingsplan toe te kennen.

Een gerechtsdeurwaarder zal zoveel als mogelijk proberen om tot een oplossing te komen en harde maatregelen, zoals verkoop van uw inboedel of uithuiszetting, te vermijden. Daarom zal hij steeds bemiddelen en oplossingen zoeken, zoals een afbetalingsplan of u voorstellen om in collectieve schuldenregeling te gaan.

De gerechtsdeurwaarder heeft ook een belangrijke **adviesrol**. Precies omdat een gerechtsdeurwaarder dagelijks in contact komt met de mensen, kent hij als geen ander de impact van de economie op de financiën van de gezinnen en bedrijven. Hij is dan ook de sociaaleconomische barometer bij uitstek. Concreet kan een gerechtsdeurwaarder zijn opdrachtgever informeren omtrent de haalbaarheid van een invordering van schulden bij een schuldenaar, wat kosten en tijd bespaart. Daarnaast kan hij advies geven over de mogelijkheden die bestaan om openstaande schulden in te vorderen.

Een gerechtsdeurwaarder is er om u te helpen. Hij is een bruggenbouwer tussen schuldeiser en schuldenaar, waarbij hij een oplossing op maat zoekt. Aanvaardbaar voor de schuldeiser, haalbaar voor de schuldenaar.

3

Wat kost een gerechtsdeurwaarder?

Voor gerechtelijke opdrachten (zoals de betekening van een akte of de gedwongen tenuitvoerlegging van een beslissing) past een gerechtsdeurwaarder de wettelijk vastgelegde tarieven toe. Bovendien is hij ook gebonden aan een deontologische code. Hij mag dus geen nutteloze of onredelijke kosten aanrekenen.

Deze geïndexeerde tarieven vindt u op www.gerechtsdeurwaarders.be > de gerechtsdeurwaarder > wat kost de gerechtsdeurwaarder

Voor buitengerechtelijke opdrachten, zoals de minnelijke invordering van schulden, kan hij zelf zijn prijs bepalen. De gerechtsdeurwaarder kan over deze prijs onderhandelen met zijn opdrachtgever.

Hou er rekening mee dat er bij de kosten die u betaalt voor de diensten van een gerechtsdeurwaarder een groot aantal indirecte taken komen, zoals registratie- en rolrechten. Bovendien is een gerechtsdeurwaarder sinds 1 januari 2012 btw-plichtig. Dat houdt in dat hij, behalve voor wettelijk voorziene uitzonderingen, een btw van 21 procent moet aanrekenen op zijn erelonen en kosten.

Enkele tips

- > Bespaar onnodige kosten en tijdverlies. Probeer daarom eerst een geschil minnelijk te regelen vooraleer naar de rechter te stappen. U kan daarvoor een gerechtsdeurwaarder contacteren.
- > Analoog met de pro Deo-regeling bij advocaten, kan u voor een procedure rechtsbijstand vragen voor de tussenkomsten van een gerechtsdeurwaarder.
- > Indien u een schuld betaalt aan een gerechtsdeurwaarder in hoofdsom, inclusief interesten en uitvoeringskosten (met btw), kan u hiervoor nooit een factuur ontvangen. U bent in dit geval immers een derde die geen aanspraak kan maken op btw-aftrek. Een gerechtsdeurwaarder kan enkel aan de verzoekende partij factureren, die volgens de btw-wetgeving als enige kan gekwalificeerd worden als 'medecontractant'.
- > Indien de afrekening van een gerechtsdeurwaarder onduidelijk is of als u van mening bent dat de gerechtsdeurwaarder zich niet heeft gehouden aan de wettelijke tarieven, neem dan zeker contact op met het betrokken gerechtsdeurwaarderskantoor.

4

Hoe kies ik een gerechtsdeurwaarder en waar kan ik er één vinden?

Indien een gerechtsdeurwaarder een gerechtelijke opdracht uitvoert, heeft hij een zogenaamde beperkte territoriale bevoegdheid. Dat wil zeggen dat hij slechts kan tussenkomen in het gerechtelijk arrondissement waarin hij werd benoemd. Als u dus een akte wil laten betekenen aan een partij in een ander gerechtelijk arrondissement dan het uwe, dan zijn enkel de gerechtsdeurwaarders van het arrondissement waarin de betrokkene haar vennootschapszetel of woonplaats heeft bevoegd om de taak uit te voeren.

Dat belet u echter niet om toch beroep te doen op de gerechtsdeurwaarder van uw keuze. Hij zal dan uw akte en uw dossier voorbereiden. Voor de daadwerkelijke uitvoering van de akte zal hij echter altijd een territoriaal bevoegde confrater inschakelen. Er worden hiervoor geen extra kosten aangerekend. Voor buitengerechtelijke opdrachten (zoals minnelijke invordering) geldt deze beperking niet.

U vindt een lijst met de verschillende bevoegde gerechtsdeurwaarders per arrondissement op: www.gerechtsdeurwaarders.be/bailiff.

U KREEG EEN BRIEF VAN EEN GERECHTSDEURWAARDER: WAT NU?

Gooi hem vooral niet weg. Lees het document aandachtig. Het kan bijvoorbeeld gaan om een akte, een aanmaning of een afrekening. Contacteer de gerechtsdeurwaarder in kwestie indien u vragen heeft over de inhoud ervan. U vindt zijn gegevens op het document.

Denkt u dat er een vergissing is gebeurd en dat bijvoorbeeld de brief niet voor u is bestemd, neem dan zeker contact op met de gerechtsdeurwaarder om duidelijkheid te scheppen.

U KREEG EEN AKTE.

Dat wordt ook 'de betekening van een akte of een exploit' genoemd. Dat betekent dat een gerechtsdeurwaarder u officieel op de hoogte brengt van een juridisch document. Dat kan zijn omdat u gedagvaard wordt, hetgeen betekent dat u wordt uitgenodigd om te verschijnen voor een rechter, of omdat hij u op de hoogte brengt van een beslissing. Sinds juni 2017 kan de gerechtsdeurwaarder u dit ook per e-mail bezorgen.

U KREEG EEN AANMANING OM EEN FACTUUR TE BETALEN.

Dit betekent dat een gerechtsdeurwaarder, in naam van een schuldeiser, u vraagt om een bedrag te betalen. Als u een aanmaning krijgt, kijk dan eerst na of de factuur inderdaad niet betaald is en of het bedrag klopt.

> Is dat zo, dan betaalt u het best onmiddellijk aan de gerechtsdeurwaarder. Als u de factuur niet in één keer kan betalen, kan u bij de gerechtsdeurwaarder een afbetalingsplan vragen in functie van uw financiële mogelijkheden. Uw schuldeiser kan hiermee akkoord gaan maar is daartoe niet verplicht. Als u een afbetalingsplan bent overeengekomen, vraagt u hiervan best een schriftelijke bevestiging.

> **Indien u de schuld niet erkent of betwist**, moet u zo snel mogelijk de gerechtsdeurwaarder en de schuldeiser hiervan op de hoogte brengen. Vermeld hierbij duidelijk dat u de schuldvordering betwist en om welke reden. De schuldeiser zal dan beslissen of hij de zaak voor de rechter brengt of afstand doet van zijn vordering.

U WORDT GEDAGVAARD OM VOOR DE RECHTER TE VERSCHIJNEN.

U kan gedagvaard worden omwille van meerdere redenen. Dit kan gaan van onbetaalde facturen tot het veroorzaken van geluidsoverlast. Een partij gaat doorgaans pas over tot een dagvaarding nadat hij u meermaals heeft aangemaand om uw geldschulden te betalen of bijvoorbeeld gevraagd heeft om de muziek stiller te zetten na 22u.

U kan, in geval van geldschulden, vermijden om voor de rechtbank te verschijnen door over te gaan tot betaling van volgende bedragen:

- de volledige openstaande schuld en de interesten die verschuldigd zijn op de dag van de betaling;
- de kosten voor de tussenkomst van de gerechtsdeurwaarder die verschuldigd zijn op de dag van de betaling;
- een vierde van de rechtsplegingsvergoeding indien de dagvaarding al werd ingeschreven op de rol.

Het is zeker aan te raden om vooraf contact op te nemen met de gerechtsdeurwaarder zodat u weet welk exact bedrag u tegen welke datum dient te betalen.

Betaalt u niet, dan zal u voor de rechtbank moeten verschijnen. U hebt de keuze om dat persoonlijk te doen of u te laten vertegenwoordigen door een advocaat.

- > Onder bepaalde voorwaarden kunt u beroep doen op een pro Deo-advocaat, die u zal verdedigen.
- > Het vonnis zal 'op tegenspraak' worden geveld indien u of uw vertegenwoordiger aanwezig was op de zitting.

GAAT U NIET AKKOORD MET HET VONNIS?

Dan kan u eventueel in beroep gaan, dit heeft geen schorsende werking. Dat betekent dat de gerechtsdeurwaarder het vonnis toch nog kan uitvoeren. Dit houdt echter een risico in voor de schuldeiser, de rechter kan immers het vonnis wijzigen in beroep door u geheel of gedeeltelijk gelijk te geven.

In principe bedraagt de beroepstermijn in strafzaken 30 dagen en is de termijn 1 maand in burgerlijke zaken. Er bestaan echter veel afwijkende termijnen en ook de berekening ervan is niet altijd hetzelfde. Contacteer dus uw gerechtsdeurwaarder voor meer informatie.

Als u niet aanwezig was op de rechtbank en de rechter het vonnis bij verstek heeft uitgesproken, kan u in bepaalde gevallen verzet aantekenen. Verzet aantekenen kan binnen de 15 dagen (strafzaken) of 30 dagen (burgerlijke zaken) na de dag waarop het vonnis werd betekend. Dit gemotiveerd verzet schorst in principe de tenuitvoerlegging. De gerechtsdeurwaarder moet dan zijn activiteiten in uw dossier stopzetten in afwachting tot er een nieuw vonnis wordt geveld. Hierop zijn echter uitzonderingen mogelijk, contacteer dus ook hier uw gerechtsdeurwaarder voor meer informatie.

U WERD VEROORDEELD DOOR EEN RECHTER TOT BETALING VAN EEN GELDSOM, MAAR KOMT DIT NIET NA.

Ook in deze fase kan de gerechtsdeurwaarder, in overleg met de schuldeiser, u een afbetalingsplan toestaan. Indien er echter niet betaald wordt, kan de schuldeiser de opdracht geven om over te gaan tot de 'gedwongen tenuitvoerlegging'.

Dit kan verschillende vormen aannemen (zie hieronder).

- > **Beslag op roerende of onroerende goederen.** Hier legt een gerechtsdeurwaarder beslag op uw roerende (bv. uw auto) en/of onroerende (bv. uw huis) goederen. Deze maatregel kan leiden tot een openbare verkoop van de beslagen goederen waarna de opbrengst van de verkoop wordt verdeeld tussen de verschillende gekende schuldeisers. Indien u iemand kent die uw meubels wilt overkopen, dan kan u aan de gerechtsdeurwaarder een voorstel van minnelijke verkoop van uw goederen doen. U dient dit voorstel binnen de 10 dagen na de betekening van het beslag over te maken.
- > **Beslag onder derden.** Hierbij richt een gerechtsdeurwaarder zich bijvoorbeeld tot uw werkgever om beslag te leggen op het deel van uw loon dat niet door de wet wordt beschermd. De werkgever is verplicht om dat onbeschermd deel van het loon rechtstreeks aan de gerechtsdeurwaarder uit te betalen (en dus niet meer aan u). De gerechtsdeurwaarder kan ook beslag leggen op het geld (het deel dat niet beschermd wordt door de wet) dat op uw bankrekening staat op de dag van het beslag. Hij zal het in beslag genomen bedrag verdelen onder de gekende schuldeisers.

- > Een gerechtsdeurwaarder kan ook in overleg met zijn opdrachtgever en op basis van uw dossier zelf bepalen welke beslagmaatregel er wordt genomen. Hierbij zal hij onder meer rekening houden met de omvang en de samenstelling van uw vermogen, maar ook met het bedrag van de schuld en de meest efficiënte manier om die in te vorderen.
- > Het is nooit te laat om te reageren. Zelfs indien uw goederen in beslag zijn genomen en er een verkoopdatum is vastgesteld, kan u via de gerechtsdeurwaarder nog een akkoord proberen vinden met uw schuldeiser. Op deze manier kan de verkoop nog geannuleerd worden. Neem hiervoor contact op met de gerechtsdeurwaarder en maak hem zo spoedig mogelijk een bedrag over om uw goede trouw aan te tonen.

Kan een gerechtsdeurwaarder bij mij langskomen, zelfs als ik hem de toegang weiger of niet thuis ben?

Ja. Nadat de gerechtsdeurwaarder bij u een uitvoerbare titel (vaak een vonnis) heeft betekend, heeft hij het recht om zich toegang tot uw woning te verschaffen en beslag te leggen op uw goederen, zelfs als u hem dat weigert. Hij laat zich dan bijstaan door de politie en, indien nodig, door een slotenmaker. Een gerechtsdeurwaarder mag, indien nodig, in elke kamer van uw huis komen en heeft het recht om uw meubelen te openen en hun inhoud te controleren.

Kunnen alle goederen in beslag worden genomen?

Neen. Zaken die u nodig heeft om een normaal leven te kunnen leiden, mag een gerechtsdeurwaarder in principe niet in beslag nemen. Ook bijvoorbeeld boeken en schoolmateriaal van kinderen mogen niet in beslag genomen worden, evenmin als persoonlijke goederen met geringe verkoopwaarde. De volledige lijst vindt u op onze website:

www.gerechtsdeurwaarders.be/niet-beslagbare-goederen

Het is niet altijd gemakkelijk om schulden te betalen, maar zelfs als een gerechtsdeurwaarder voor de deur staat is het nog niet te laat.

U WERD VEROORDEELD TOT DE VERPLICHTING OM IETS TE DOEN.

Stel dat de rechter u verplicht om de takken in uw tuin te snoeien omdat ze boven de eigendom van uw buur hangen en u deze verplichting niet nakomt, dan kan uw buur een gerechtsdeurwaarder inschakelen. De gerechtsdeurwaarder zal een tuinman vragen om onder zijn leiding en toezicht de overhangende takken te snoeien.

Dat betekent ook dat u de kosten, die hiervoor eventueel worden gemaakt, zal moeten vergoeden.

6

Wat te doen bij problemen?

Het beroep van gerechtsdeurwaarder is strikt geregeld en kent een specifiek tuchtreglement. Indien u echter meent dat een gerechtsdeurwaarder uw rechten heeft geschaad, kunt u dit melden bij de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders of bij de arrondissementskamer. U kan ook terecht bij de federale ombudsdienst (contact@federaalombudsman.be).

Hoe?

- > Omschrijf duidelijk wat het probleem is.
- > Vermeld duidelijk over welke gerechtsdeurwaarder het gaat.
- > Voeg alle documenten toe die nuttig kunnen zijn voor het dossier.
- > Richt u tot de **nationale verslaggever van de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders** van België of aan de bevoegde arrondissementskamer. Dat kan per post, e-mail of fax.

Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders
Henri Jasparlaan 93, 1060 Sint-Gillis
F 02 539 41 11
info@nkgb-cnhb.be

De adressen van de arrondissementskamers vindt u op www.gerechtsdeurwaarders.be/welkom/arrondissementen.

Dienst Communicatie en Informatie
Waterloolaan 115
1000 Brussel
T 02 542 65 11
www.justitie.belgium.be